

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izahaja vsak četrtletnik in velja s poštnine vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge evropske države 6 K. Kdor hoče sam poslati, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deložniki „Kotoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Redkopial se ne vračajo. Namaznikovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitve za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Neaperte reklamacije so poštnine proste.

Štev. 9.

V Mariboru, dne 2. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Beda na Slov. Štajerju.

Govor poslanca J. Žičkar-ja v državnem zboru 1. febr. 1905.

(Konec.)

V imenu gospoda poslanca dr. Ploja kakor tudi v lastnem imenu moram omeniti neki drug predmet, ki spada semkaj. Gre se namreč za prebivalstvo vinogradnih haloških gor, ki se nahaja v jako bednem stanju. Vsled trajnih nalivov meseca oktobra lanskega leta so nastopili v teh že prenovljenih vinskih gorah velikanski plazovi. Škoda znaša veliko tisoč kron. Prebivalstvo se nahaja v veliki bedi ter ne more samo popraviti škode, katero so povzročili ti plazovi. Pomoč je torej nujno potrebna.

V štajerskem deželni zboru smo spodnještajerski poslanci v tej zadevi vložili nujni predlog, ki se glasi: „Visoki deželni zbor naj blagovoli skleniti: Deželni odbor se naroči, naj se obrne do c. kr. vlade, da ta po popolnoma zmožnem veščaku s sodelovanjem kakega zastopnika deželnega odbora prejkoprej določi škodo na raznih nasadih, posebno na ameriških vinogradih, v Halozah, pol. okraj Ptuj, katero so povzročili vsled dolgotrajnega deževja nastali plazovi, ter jo približno oceni, da more potem c. kr. vlada in dežela Štajerska na podlagi te ocene podeliti poškodovanim potrebno denarno podporo, da se škoda povzročena po plazovih, posebno na ameriških vinogradih, popravi.“

Ta predlog se je vložil 8. novembra 1904, in je deželni zbor sklenil sledeče: „Deželni odbor se naroči, da pusti po kakem tehničnem organu pregledati škodo v Halozah, povzročeno po plazovih in ljudstvo poučiti, na kak način bi se škoda dala popraviti in kako bi se v bodoče plazovi zabranili. Dalje se naroči deželni odbor, da omogoči v sporazumljenju in z materijelnim sodelovanjem c. kr. vlade popravilo materijelne škode, nastale po omenjenih plazovih.“ Pred nekolikimi dnevi smo vložili v tej visoki zbornici tozadevno resolucijo in prosimo visoko zbornico, da jo blagovoli odobri, da namreč skusi visoka vlada v sporazumljenju s štajerskim deželnim odborom popraviti omenjeno škodo.

Omeniti mi je še nekaj o potrebni uravnavi rek na južnem Štajerskem. Glede regulacije nekaterih rek se je marsikaj že ukrenilo, n. pr. glede Mure, Drave in Save. So pa še druge reke, ki so jako potrebne uravnave kakor Savinja, Mislinja, Voglajna, Pesnica, katera se je deloma že začela regulirati, potem Sotla in nekaj hudournikov. Osobito, kar se tiče Sotle, ki dela mejo med Štajersko in Hrvatsko, se mora omeniti, da nastajajo leto za letom velikanske povodnji, in če tudi deževje poneha in voda odteče v strugo, ostanejo vendar na bližnjih njivah in travnikih velikanske mlake, vsled katerih je krma tako blatna, da se ne more več rabiti za živino. Če pa je trava že pokošena, jo voda, kakor se je že dostikrat zgodilo, odnese. Lansko jesen so

tudi poljski pridelki vsled take velike povodnji po njivah segnili in bili popolnoma uničeni. Ob Sotli leži vas Gregovce, ki se nahaja vedno v nevarnosti, da jo Sotla odnese. Sotla je pred kratkim zapustila svojo prejšnjo strugo ter si napravila novo strugo naravnost proti vasi. Visoki vladi se je o tem že sporočilo in se je prosilo za pomoč. Da se reši vas Gregovce, so potrebne posebne obrambne naprave ob Sotli, katerih prebivalci ne morejo postaviti na lastne stroške.

Rad bi omenil še neko zadevo. Reklo se mi je sicer, da ta stvar ne spada v to debato o bednem stanju. Vendar mislim, da se bodo cenjeni gospodje prepričali, da spada semkaj. Gre se namreč za stavbo šolskega poslopja v občini Globoko.

Leta 1882 morala je občina Globoko zidati novo šolsko poslopje. Gledè stavbišča za novo šolsko poslopje so bili merodajni možje različnega mnenja. Dobil sem ravno kar zapisnik, iz katerega se razvidi izjava več še živih mož, ki so svarili, šolo postaviti na prostoru, kjer zdaj stoji. Toda komisija okrajnega šolskega sveta in v sporazumljenju z njo državni stavbeni tehnik so določili, da se mora poslopje vendar postaviti na tej prozni zemlji. Ko so se pozneje tekom zidanja podrli temeljni zidovi, poklical se je zopet državni tehnik. Čeravno je imel pomisleke, ali bo mogoče šolo na tem mestu trdno postaviti, je vendar pustil stavbo nadaljevati. Kmalu so se pokazale v poslopju razpoke; občina je z velikimi

LISTEK.

† Oče Jernej Postružnik.

To leto 17. januarja smo pokopali v Mariboru moža, dobro znanega v tem mestu, v ptujskem in brežiškem okraju in v Slov. gor., g. Jerneja Postružnik. Narodili so se pri Sv. Juriju ob Ščavnici in sicer v Sovjaku hiš. šte. 164, dne 14. avgusta leta 1829 kot sin posestnika Martina Postružnik in Marije rojene Košar; toraj so dosegli lepo starost 75 let. — Domačo šolo pri Sv. Juriju so izvršili z odliko leta 1843. Učitelj jim je bil g. J. Freuensfeld. Dne 1. avgusta l. 1843 so napravili privatni izpit za III. razred na „okrožni glavni šoli“ v Mariboru, kjer so z izvrstnim vspehom dovršili I. in II. tečaj. Po dovršeni ljudski šoli so si izvolili učiteljski stan ter najprej bili učni pomočnik na župni šoli pri Mali Nedelji in sicer od 12. septembra 1846 do 13. septembra 1847. Priporočilno spričevalo, katero so jim napisali takratni učitelj Jurij Mikl, pravi, da so pokazali kot učitelj mladine svojo gorečnost v spolnovanju svojih dolžnostij, svojo sposobnost v podučevanju in svojo pravilno ravnanje z otroci. To spričevalo hvali tudi njihovo dobro porabo

za cerkveno službo in tudi pravi, da so tisti čas dobro gojili cerkveno petje in glasbo.

Od 5. oktobra 1847 do 5. novembra 1849 so bili šolski pomočnik pri Sv. Magdaleni pri Mariboru. G. učitelj Franc Pinterič piše v priporočilnem spričevalu, da so tukaj cerkveno in učiteljsko službo natanko spolnovali, z otroci ljubeznivo ravnali in tiste s strogo disciplino izvrstno izomikali ter se vsem prikupili s svojim prijaznim in lepim obnašanjem. Tudi jih pohvali to pismo radi tega, ker so podučevali iz lastnega nagiba v počitnicah mladino, ki še ni bila za poljsko ali kako drugo delo.

Od 1. novembra 1849 do 15. septembra 1852 so bili podučitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Tukaj so — kakor takratni učitelj Janez Lenart piše — svoje dolžnosti tako lepo spolnovali, da je bila popolnoma zadovoljna obojna gosposka; otroke so izvrstno podučevali po svoji dobri in stvarni metodiki, zlasti se odlikovali po svojem treznem in mirnem življenju in so tudi tukaj, kakor po drugod, pomagali opravljati cerkvene službe z natančnostjo in dostojnostjo.

Sedaj pa zapustijo učiteljski stan in ga zamenjajo s službo pri davkarji. Najprej in sicer od 15. sept. do 15. nov. 1852 so bili diurnist pri okrajni sodnji pri Sv. Lenartu;

potem (l. 1856) napravijo izpit kot uradniški kandidat za davkarijo pri Sv. Lenartu. Dne 22. jun. 1858 postanejo davčni asistent III. vrste, 1. jan. 1861 asistent II. vrste in 1. maja 1864 oficijal v Brežicah ob Savi. Tukaj si vzamejo za družico Antonijo roj. Thailand, 24 let staro samsko hčerko čevljarja Antona in Jozefe Thailand; poročal ju je duhovnik — sorodnik in via delegationis Franc Postružnik iz škofije Poreč. Dne 25. jun. l. 1864 so bili premeščeni kot davčni oficijal III. vrste k davkarji v Rogatec. A kmalo se povrnejo nazaj na prejšnje mesto v Brežice že 13. dec. 1866. kot asistent I. vrste; l. 1867 postanejo davčni oficijal III. vrste, l. 1870. davčni kontrolor III. vrste, l. 1871. začasni oficijal I. vrste in l. 1872 stalni oficijal. Leta 1876 pa so bili premeščeni kot davčni pristav v Ptuj, kjer so delovali priljubljeni pri gosposkem in kmečkem ljudstvu do l. 1904.

Dne 10. apr. m. l. so stopili v zasluženi pokoj ter se preselili v Maribor, katerega so vživali tukaj na zemlji do 15. jan. 1905, ko so zamenjali svoj časní pokoj z večnim, katerega jim ljubi Bog vživati daj!

Toda nikakor ne moremo reči, da so si dali mir in pokoj po dosegi pokojnine. Čč. oo. minoriti v Ptuj vedó povedati, da so

stroški dala napraviti železne vezi, izkopati kanale in je ukrenila še marsikaj, kar jo je veliko stalo, da bi rešila poslopje. Pozneje je nastal tudi potres, vsled katerega so se razpoke v zidovju še povečale.

Prišlo je tako daleč, da se je moralo l. 1904, torej lansko jesen, šolsko poslopje zapreti, ker ni bilo več varno v njem stanovati. Oblastnijam, naučenemu in notranjemu ministrstvu in namestniji v Gradcu se je o tej stvari že sporočilo. Zidati se mora torej novo šolsko poslopje. V tem čisto nenavadnem slučaju bi morala vendar vlada vmes poseči, osobito če se bo pokazalo, kar se tudi gotovo pričakuje, da državni tehnik ni čisto brez krivde, da se je moralo šolsko poslopje, katero stoji na popolnoma neprilicnem prostoru, zapreti. Občina je pri tem čisto nedolžna in naj bi imela zdaj zopet toliko stroškov! Dovoljujem si torej postaviti sledeči nasvet: „Visoka zbornica naj blagovoli skleniti: „Od c. kr. vlade se zahteva, da pusti zadevo šolskega poslopja v Globokem pri Brežicah natanko preiskati ter podeli občini izdatno podporo, da si postavi novo šolsko poslopje.“ Usmilite so, gospoda moja, te uboge občine, katera bi se morala brez lastne krivde globoko zadolžiti, da more zopet postaviti novo šolsko poslopje.

Visoka vlada pa naj blagovoli uvaževati vse težnje, katere sem prednašal, da: 1.) podeli prebivalcem, ki so prizadeti na Spodnjem Štajerskem po vremenskih uimih, izdatno podporo; 2.) ukrene vse potrebno v smislu sklepa deželnega zbora štajerskega gledè plazov v haloških goricah; 3.) uravnava struge rek in potokov; 4.) prejkoprej ukrene vse potrebno, da reši vas Gregovce ob Sotli; 5.) dodeli občini Globoko za stavbo nove šole potrebno državno podporo. S tem končam. (Odobrovanje: Dobro! dobro!)

Rusko-japonska vojska.

Slednjič so se vendar odločili Japonci za prodiranje, ako je verjeti vestem, ki so došle te dni iz bojišča. Gotovo so sprevideli, da je to čakanje zanje neugodno. Kuropatkin namreč poroča, da so začeli Japonci na vzhodnem krilu z veliko močjo prodirati. Seveda so se temu navalu morale predne čete, ki so obstajale večinoma iz konjeniških čet, umakniti na zadaj stoječo armado. Zaradi tega ni verjeti japonskim in angleškim poročilom, da so bili Rusi poraženi. Nadalje tudi poročajo angleški viri, da je došla velika armada preko kitajskega ozemlja Rusom za hrbet. Če je to resnica, potem so Japonci na grdi način kršili mednarodno pravo in Kitajska, ki je to dopustila, je sokriva tega prestopka. V tem slučaju se bodo morali Rusi umakniti. Seveda vse vesti niso verjetne, zato sedaj ne moremo natanko presoditi položaja.

Državni zbor.

Volitev v odseke.

Začetkoma zdajšnjega zasedanja državnega zbora so izstopili iz „Slovanske zveze“ 3 rusinski poslanci, namrec: Barwinsky, Gladyczovski in Pihuljak; 2 Rusina sta še ostala člana „Slovanske zveze“, namrec: Dr. Dlužansky in Dr. Mandyčevsky. Vsled izstopa so prvi trije se odpovedali izvo-

skoraj ves čas pred svojo smrtjo porabili v to, da so tem pomagali reševati uradniške reči ter jim vrejevali v trajni spomin samostanski arhiv.

Bilo je toraj življenje rajnega očeta Jerneja Postružnik, kakor smo videli, delo in trpljenje po nasvetu našega G. J. Kr., ki pravi: „Delajte, dokler je dan, ker pride noč, ko ne more nihče več delati.“

Priporoča pa se vsem znancem in prijateljem v gorečo molitev! Bog jim daj večni mir in počitek in večna luč jim naj sveti!

litvam v nekatere odseke, vkatere so voljeni namesto njih drugi člani „Slovanske zveze“ in sicer v nagodbeni odsek: Šuklje; v carinski odsek: Pogačnik; v naučni odsek: Spinčič; v socijalno politični odsek: Dr. Dulebič; v poljedelski odsek: Žičkar in v ustavni odsek: Dr. Hruban.

Nova železnična zveza Dunaja s Trstom.

Že par let sem se zida proga nove železnice, katera vtegne južni železnici precej škodovati. To progo zida avstrijska država na svoje stroške. Ta proga sega preko Goriškega, Gorenjskega in Koroškega. Stroški so bili proračunjeni na 178 milijonov kron. Toda že zdaj se je pokazalo, da bodo stroški mnogo večji. Železnični minister sam je priznal, da bodo znašali 267 milijonov kron, toraj za 89 milijonov kron več, kakor je stalo v proračunu. Vzrokov je več: velik del bohinskega predora je bil že dovršen; a voda je vedno vdiral v njega in morali so začeti nov predor. Med stavbo se je morala povišati plača delavcem; morali so se oskrbeti novi stroji. Železnični minister Wittek je tolažil poslance v železničnem odseku, da se bodo vsled tega povišali čisti dohodki. Če se mož le ne bo zmotil.

Boj z Italijo.

Ob priliki posvetovanja radi dovolitve vojaških novincev za l. 1905 so nekateri jugoslovanski poslanci opozarjali našo vlado na veliko nevarnost, katera nam preti od laškega kraljestva. S popolno gotovostjo se je izrekla beseda, da se vojski z Italijo ne moremo izogniti. Italija hoče dobiti v svojo last vse avstrijske primorske pokrajine in Južni Tirol; to so Lahi izrekli že mnogo — mnogokrat. Avstrijska vlada pa vedno poriva v Primorje laške prebivalce ter zanemarja v eno mer tamošnje Slovence in Hrvate. Poslanec Bianchini je razun tega dokazoval, da so vse avstrijske ladje silno slabe in da mi na vsaki način bitko na morju zgubimo, če se zdaj začne vojsko z Laškimi. Ali se bo avstrijska vlada kaj ozirala na te opravičene pritožbe, je pač drugo vprašanje. Do zdaj je skoraj vedno storila to, kar so zahtevali naši Italijani. Proti naboru vojaških novincev so glasovali socijalni demokrati, Italijani in Vsenemci.

Nova obrtna postava.

Vlada je predložila novo obrtno postavo, s katero pa niso zadovoljeni trgovci. Razgovor o tej zadevi se je začel dne 24. februarja.

Proračunski odsek je začel svoje delo.

Poslanec Robič dobi vselej poročilo o duhanu (tobaku). Letos je proračunjen čisti dobiček, ki ga bo imela država od tobaka, na 140 milijonov kron. Zemljiški davek bi nesel, ako bi se vsako leto ne odpisovalo radi raznih vremenskih uim po 10 do 12 milijonov kron, 70 milijonov kron. Iz tega je razvidno, da dobiva država od tobaka vsaj še enkrat toliko, kakor od zemljiškega davka.

Vinorejski odsek

izdeluje novo postavbo zoper pačenje vina. Vinski trgovci bodo morali dokazati, od kod imajo svoje blago. V tej zadevi se godijo sedaj mnoge sleparije na škodo vinorejcem. Prodaja se pod naslovom: „vina iz slavno znanih vinogradov“ vino, ki ni nikdar v tistem kraju rastlo. Socijalni politični odsek izdeluje postavbo za zavarovanje zasebnih uradnikov; a nastale so mnogotere težave, da delo ne napreduje. Poročevalec je Čeh dr. Fort.

Dopisi.

Št. Ilj pri Velenju. (Smrt.) V petek, dne 17. svečana smo pokopali blago ženo, gospo Lizo Kotnik, mater g. dr. Kotnika, sodn. tajnika v Celju, in Cilike Trobejeve, nadučiteljeve soproge. Rajnika je bila znana kot vzorna, pridna, postrežljiva in radodarna ženka; čislali so jo povsod, kjer so jo poznali; posebno je bila priljubljena pri ljudeh v Šaleški dolini. V zadnji dobi po smrti velezaslužnega župnika in deželnega poslanca dr. Lipolda, kateremu je ves čas zvesto in skrbno vodila

gospodarstvo, ni bilo v Šaleški dolini ženitovanja, cerkvenih svečanostij ali večjih veselje, kjer bi ne bilo dobre Lize, ki je povsod preskrbela najboljšo kuhinjo za goste. Še pri zadnjem birmovanju prevz. ekscelece kneza in škofa v Šaleški dolini, je morala dan za dnevom od župnije do župnije, da je pomagala pogostiti visoke goste; kjer je bila ona v kuhinji, se je poznalo takoj. Pomagala je pa tudi povsod rada, kamor so jo le klicali; celo vžaljena je bila, če je niso vabili na pomoč.

Marljivo delavko in veselo družabnico so naravnost ljubili kmetje, kmetice, tržani in tržanke; saj ji pa po celi dolini niso drugače rekli kot „naša oltika“ ali teta.

Med dolgotrajno boleznijo, med katero je ležala pri svoji hčerki v Št. Ilju, so pokazale zlasti prijateljice, kako cenijo svojo blago družabnico; dan za dnevom so jo prihajale tolažiti, da se ji bo kmalo zboljšalo. Toda tega dneva ni čakala. Previdena s sv. zakramenti je mirno zaspala dne 16. febr. ob pol 7 uri zjutraj.

Pogreb je bil naravnost veličasten, kakoršen se ne vrši navadnim kmeticam ali tržankam. Prišlo je sorodnikov in znancev iz Celja, Frankolovega, Maribora, Slovenjgradca, Polzele in Šoštanja; Velenjčanke so prišle skoro vse, da počaste še zadnjič svojo prijateljico; posebno je veselilo človeka, ko je videl, da se je zbralo toliko domačega ljudstva iz Št. Ilja; cerkev je bila natlačeno polna.

Po domači navadi se poslovi v imenu rajnke, predno so jo dali v rakev, šentiljski župan, kmet Koren, ki je znan kot dober kmetski govornik. Njegove besede so šle do srca vsem navzočim.

Sprevod so vodili č. g. duh. svet. Smerečnik, č. g. župnik Cizej in č. g. Fr. Šaloven.

Po sv. maši in cerkvenih obredih se je pomikala dolga vrsta žalajočih proti pokopališču. Ob gomili je govoril č. g. duh. svet. Smerečnik in zlasti povdarjal, kako blaga žena je bila rajnka, katere ne bodo pogrešali samo ubogi ljudje, temveč tudi v prvi vrsti g. duhovniki; radi tega je treba, da ohranijo vsi pokojnico v blagem spominu, molijo za njeno dušo in za duše vseh umrlih sorodnikov iz Kotnikove, Trobejeve in Vrstovškove hiše. Gruda za grudo je padala na rakev, izročili smo rajnko materi zemlji; tužno glaseči se glasovi šentiljskih kmetskih pevcev, ki so peli nagrobno, in glasno zvonjenje domačih zvonov ganili so vse navzoče, ki so se počasno podali vsak na svoj dom, spominivši se marsikaterega dogodka iz rajnkega življenja. Šaleščan.

Hošnica pri Slov. Bistrici. (Občinske volitve.) Pri nas smo imeli volitev občinskega odbora pred 14 dnevi. Dosedaj miroljubna in popolnoma narodna občina doživela je letos prvič boj z nasprotstvom. Cele mesece se je agitiralo proti staremu odboru. Tukaj ima prve zasluge Golečanov Pavel. Ta je letal od volilca do volilca, kupoval prešiče in telice, kakor mu je sodilo, pri tem pa namigaval, kdo da se naj voli. Drugi je Lipavc, še le pred dvema letoma se k nam naselivši kmet. Dobil je takšno skomino po županskem stolu, da je obiskaval volilce po noči in po dnevu in jih z različnimi obljubami vabil na svojo stran. Kakšno stranko sta ta dva zastopala, nam ni jasno, ker prvi je pristaš „Štajerca“, drugi pa neprijatelj cerkve. Kjer sta dva, pridruži se rad še tretji, in to je bil Golečan. Skrajaj nismo niti verjeli, da bi ta, nekdanj tako naroden mož, se sedaj bratil s temi ljudmi. Pa žalibog, zgodilo se je! V nadi gotove zmage so agitirali do zadnjega trenutka. Pridejo na volišče in pripeljejo seboj: iz Laporja edinega Štajercijanca Tišlerja, iz Križnega vrha Golca, Blažuna, Lipa, Skerbiša, iz Dolgega vrha Ceka, iz Vrhlo Kobala, in na zadnje je še z njimi držal Gozdnik iz Hošnice. Ko tukaj zagledajo velikansko število krščansko-narodnih volilcev, pade jim pogum, da nekateri takoj odidejo. Ostali se vdeležijo volitve v tretjem razredu. Toda ko vidijo svoj velikanski propad, začno se jim tresti hlače, tla so jim prevroča, in predenj začne voliti

drugi razred, zginili so iz volišča kakor kafa. Drugi in prvi razred je volil edno-glasno naše kandidate. Zmaga je bila tako veličastna, da smo prepričani, da se ne bo ta stranka zaradi doživelega propada upala več priti na volišče. Po preteku osmih dni, ker ni bilo pritožbe, se je potem vršila volitev župana in dveh svetovalcev, za katere so izvoljeni: gg. Franc Mlakar kot župan, Andrej Pirš in Filip Kavkler kot svetovalca. Vi pa, kateri ste se dali od nasprotne stranke premotiti, spoznajte to in ne hodite več ljudem take vrste na limanice. Več volilcev.

Iz Cirkovec. Slišal sem, da bode priredilo bralno društvo veliko veselico; in šmentana para, mislil sem si, tu pa že moram zraven biti, ker kaj enakega ni v Cirkovcah vsak dan. Hitro sem si naročil fine čreveljčke, veste, iz „hujskardabona“, oh kako se bom vrtel in poskakaval po udarcih slavne „repo-fažou-godbe“, oj, to bo krasno, pokali bodo moji novi čreveljčki ob tla, da bo veselje, kajti dal sem si lepe svetle podkovice na petjake pribiti in čisto novo srajco mi je krojač napravil, po najnovejši modi njo je moral prikriti. Da bi se pa prav lepo svetila, so jo mati trikrat prali, ker jim jo je vsakokrat ta gromski maček poneznalil s svojimi šapami, ki je poprej za streho tisto divjačino lovil in potem na peči na moji novi lepo oprani srajci sladko počival — oj ti grdoba! Oj vse sem že imel pripravljeno in Brezimenovo Miciko sem že tudi lepo nagovarjal, da bi tudi prišla in slednjič si je z rokavom sramežljivo oči zakrila, rekoč, da bi že prišla, če ne bode ona Nikomurjeva Trezika morebiti jezna. Oj, to me je se vé zbudilo, pa kaj se če, taka veselica je vredna, da človek nekoliko trpi. Tudi sem si že sestavil krasen govor, kajti reklo se je, da bodo tudi govorniki nastopili in tedaj sem mislil: „Jurček, ti že moraš katero povedati — terentečka — saj si jo včasih znal zagosti, da so se vsi kotali od smehu!“ Oj, jaz bi jim bil povedal, pa glejte, česar se človek najbolj veseli, to mu gotovo spodleti; tako se je tudi meni zgodilo: zadnji čas se je raznesla vest — ta nesrečna novica — da je „bralno društvo“ postalo „spalno društvo“ in da mré in hira in mesto na veselico bomo morali na sedmino, kjer bode gotovo ptujski „Štajerc“ nagrobni govor ali pridigo imel, kajti nekateri Cirkovljani to „korontačo“ jako čislajo, posebno če jim hvali, da je tisti „ingliš-biter“ dober in tedaj je lušno: „En frakele al pa dva, to jim korajžo da, trala, trala...“ Vendar smo pa tudi poštenjaki, ter bomo bralno društvo zopet ojačili in „korontačo“ poslali grilčke in črve lovit, tudi polžeki so za njo slastna jed. Cirkovčan.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Odbor kat. pol. društva „Sava“ ima sejo dne 5. sušca t. l. v Rajhenburgu v prostorih Unschuldove gostilne ob pol 4. popoldne s sledečim dnevnim redom: 1.) zapisnik zadnje seje se prečita, 2.) predsednik poroča o političnem položaju, 3.) prosti nasveti. Poleg odbornikov vabi se tudi občinstvo k seji, zlasti če želi kedo govoriti z gospodom dež. in drž. poslancem. — Odbor „Save.“

S pošte. Poštni opravitelj na Zidanemmostu je postal poštni oficijal Josip Perkonik.

Poročil se je pri Sv. Juriju ob Ščavnici g. Jožef Svetonja od Kapele pri Radgoni dne 27. t. m. z gospodično Terezijo Cvetko iz Selišč. Naj bi Bog dal novoporočencema mnogo sreče in blagoslova!

Mariborske novice. Trgovec Jos. Pichler in pek Avgust Zinky sta napovedala konkurz. Pichlerja, ki je sedaj že tretjič v konkurzu, so zaprli. — Zadnjo soboto je bilo le malo špeharjev na trgu, ker jo bila tako slaba vožnja. Cene so bile vsled tega zelo visoke.

Umrli je v Slivnici pri Celju g. Anton Voga, tamošnji župan, cerkveni ključar, načelnik krajnega šolskega sveta, krajni in šolski nadzornik in posestnik, v 57 letu. Vrli mož naj v miru počiva! — V Seliščih pri Sv. Juriju ob Ščavnici je umrla Elizabeta Gomzi po kratki mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti, v 64. letu. Rajna je bila pobožna, krščanska žena, dobra mati in skrbna gospodinja, ter obče priljubljena in spoštovana pri rodbini in sosedih. Bodi ji zemljica lahka! — Dne 24. m. m. ob 11. uri po noči je umrla v Planinski vasi pri Planini po mučni bolezni Urša Jazbec, žena župana Jerneja Jazbec. Večna luč naj ji sveti! — Iz Središča se nam poroča: Dne 17. svečana smo tukaj izročili črni materi zemlji 82 letno Trezo Cajnko. Pokojnica je bila skrbna gospodinja; s svojim pokojnim možem sta dala šolati oba sina. Starši Frančišek je vesten učitelj in vzoren gospodar pri Sv. Bolfenku na Kogu; mlajši Valentin je že več let veroučitelj, marljiv slovenski in hrvaški pisatelj v Varaždinu. Zadnjo čast so zraven domačih treh gg. duhovnikov pokojnici izkazali č. g. kanonik in mestni župnik, č. g. mestni kaplan in č. g. veroučitelj pri Uršulinah v Varaždinu. Bodi ji zemljica lahka! — Pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je umrl dne 21. m. m. posestnik Anton Tomažič, oče č. g. Ivana Tomažiča, v 66. letu.

Nesreče. V Slovenjgradu v bolnišnici je umrl g. Jak. Majdič od Sv. Petra pri Spod. Dravogradu. Žaga mu je odtrgala levo nogo. Pogreb je bil v soboto, dne 22. febr. Rajni je bil blag mož.

Ptujske novice. Z bajonetom je zabodel v ptujski okolici neki pijonir brez povoda kmečkega fanta Antona Čeha, katerega rana pa ni nevarna. Pijonirja še niso našli.

Letošnji nabori. V ptujskem okrajnem glavarstvu. V Ormožu v gostilni Hafner: dne 6. marca za občine: Adrijanci, Frankovci, Ormož, Velika Nedelja, Hardek, Hermanci, Jostrovci, Kog, Koračice, Hum, Lahonci, Litmerci, Mihalovci, Sv. Miklavž, Obrež, Podgorce, Središče, Pušenci, Runeč, Savci, Samušani, Šalovci; dne 7. marca: Šardinje, Zerovince, Sodince, Trgovci, Trnovce, Veličane, Vitan, Višance, Bratonečice, Brebrovnik in Cvetkovci. V Ptuj v gostilni Petovar: dne 9. marca: Slovenjvas, Št. Andraž-Leskovec, Št. Andraž v Slov. gor., Sv. Barbara, Desnice, Dolana, Dolič, Dravci, Dragovič, Sv. Trojica v Halozah, Sv. Elizabeta, Formin, Gajovci, Gorenski vrh, Gradiš, Gruškovci, Gruški vrh, Hajdin, Jiršovci, Janšovci; dne 10. marca: Št. Janž, Jurovci, Juvanci, Krčovina, Kicari, Hlaponci, Malaves, Lancaves, Podlehnik, Št. Lovrenc na Dr. p., Št. Lovrenc v Slov. gor., Ločič, Sv. Marjeta, Sv. Mark, Meretinci, Mezgovci, Majšperg; dne 11. marca: Moškajnci, Nova cerkev, Ptujška gora, Velki Okič, Pacinje, Prvinci, Spuhlja, Pobreže, Podvinci, Polanci, Polensak, Gornja Pristava, Bukovci, Rogoznica, Breg, Žabovci, Zagorec, Sakušak, Zavre, Sedlašek, Skorenšnjak; dne 13. marca: Slatina, Slonci, Mestni vrh, Stojnci, Stopree, Trnovce, Trnoški vrh, Ternovce, Drstale, Turški vrh, Sv. Urban, Vereja, Velka Varnica, Brstje, Vintarovci, Bišečki vrh, Sv. Bolfank, Borovci, Vurberci, Cirkovci. V Rogatcu v gostilni Brezinšek, dne 15. marca: Dobrina, Sv. Donat, Sv. Trojica, Sv. Florijan, Sv. Mohor, Sv. Katarina, Kostrivnica, Kočice, Nadóle, Nimno, Plat, Rankovec, Sv. Rok, Rogatec, Slatina, okolica Slatina; dne 16. marca: Žetale, Dolenje Sečovo, Takačovo, Černožije, Brestovec. V okrajnem glavarstvu celjskem: V Šmarji pri Jelšah: dne 17. marca za občine: Sv. Ema, Lemberg, trg Šmarje, Št. Peter, Ponikva, Roginska gorca, Sv. Štefan in Žusem; dne 18. marca: okolica Šmarje, Nezviše, Slivnica, Zibika, Sladka gora, Tinsko in Št. Vid. V Laškem trgu: dne 24. marca: Trbovlje, Laško, Sv. Kristof, Dole in Jurklošter; dne 27. marca: Loka, Marija Gradec in Št. Rupert. V Celju: dne 29. marca: Celje okolica, Gotovlje, Št. Lovrenc, Št. Martin v Rož. dol., Žalec, Frankolovo in Svetina; dne 30. marca: Škofja vas, Dobrna, Velika Pire-

šica, Kalobje in Št. Peter v Sav. dol.; dne 31. marca: Št. Jurij ob juž. žel., Griže, Vojnik, Novacerkev in Št. Pavel pri Preboldu; dne 1. aprila: Petrovče, Dramlje, Teharje in Višnja vas. Na Vranskem: dne 13. aprila: Vransko, Braslovče, Prekop, Grajska ves, Tabor in Gomilsko; dne 14. aprila: Št. Jurij ob Taboru, Polzela in Marija Reka. V Mozirju: dne 15. aprila: Mozirje, Ljubno, Rečica, Solčava, Kokarje in Gornjigrad; dne 17. aprila: Luče, Novaštifta in Bočna. Nabor se začne vsak dan ob 8. uri zjutraj, vendar pa že morajo biti naborni zavezanci ob 7. na mestu, da se uredijo. Žnjimi morajo priti župani, ki morajo pripeljati zavezance iz svoje občine. Letos gredo na nabor l. 1881, 1883 in 1884 rojeni.

Logarovec pri Ljutomeru. Občinski odbor občine logarovske imenoval je v svoji seji dne 12. prosinca 1905 g. Franca Stuhca enoglasno za častnega občana vsled njegovih zaslug tekom 25 letnega županovanja ter se je nadalje izvolil enoglasno za župana. Slovesna izročitev diplome se je vršila dne 23. m. m. Čestitamo!

Od Marije Snežne. Dne 26. m. m. se je sešla v krčmi g. Krisperja, v kateri ima tudi sedež naša „Posojilnica“, prijetna družba, ki je našla slučajno škatljico vžigalic z napisom „Bauernbund - Zündhölzer.“ Naenkrat je nastala živahna debata, kaj bi se začelo s to škatljico. Sprožila se je misel, naj se izžreba omenjena škatlica v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Navdušeni udje: Martin Lah, župnik in predsednik našega bralnega društva, gg. Rajm. Sfiligoj, Jurij Zver, Marijan Zöhrer, Karl Krisper, gospa Krisperjeva in gdč. Pepika Krisperjeva, so spravili v namen družbe sv. Cirila in Metoda svoto 666 K, katera se je takoj odposlala društvenemu vodstvu. Pri tej priliki se je sklenilo, da bo odslej naprej naročeval g. Jurij Zver, trgovec pri M. Snežni, užigalice družbe sv. Cirila in Metoda in so se vsi navzoči zavezali, da ne bodo odslej naprej kupovali drugih užigalic, kakor užigalice družbe sv. Cirila in Metoda.

Štajersko sadje odlikovano. Nekaj naših vrlih mož poslalo je preteklo leto haložko sadje na razstavo v Düsseldorf v nemškem cesarstvu. Te dni pa je prejel od tam odlikovanje t. j. diplomu za veliko srebrno kolajno naš vrli, obče spoštovani gospodar in ob enem naš župan g. Anton Korenjak pri Sv. Barbari. Čestitamo iz srca! Dragi bralci „Slov. Gosp.“! Tako delujejo pri nas možje za dobro ime svojih pridelkov. Slovenci, na noge! Skrbite vse povsod, da naši krasni in rodovitni kraji zaslovijo ne le v ožji naši domovini, ampak tudi preko njenih mej in še v drugih državah po izbornih pridelkih, in zaslovelo bo po svetu tudi naše ime.

Počaščenje. Njegovo veličanstvo cesar je podelil visokorodnemu gosp. grofu Oskarju Christalniggu dostojanstvo komornika.

Oplotniška posojilnica je leta 1904 imela že 154 zadrušnikov in 117.442 K 67 v prometa.

Konjiški okrajni zastop. Cesar je potrdil izvolitev g. Franca Poseka za načelnika in g. Jožefa Pučnika za podnačelnika konjiškega okrajnega zastopa.

Iz Slivnice. V nedeljo, dne 26. m. m. je predaval v tukajšnji šoli gosp. potovalni učitelj Goričan iz Maribora o umnem gospodarstvu oziroma kmetijstvu. Ker je bilo vreme zelo neugodno in pot slaba, se ni bilo nadejati obile udeležbe, a vendar se je zbralo 68 poslušalcev. Predavanje g. učitelja so vsi pazljivo poslušali. Umevno, saj je g. govornik predaval tako domače, tako poljudno, kakor se le redkokedaj sliši. To ni bil suhoparen, na pamet naučen govor, ampak pravcat pouk z vzgledi in tudi primernimi dovtipi. Po končanem pouku se je razvil prav domač pomenek o tej in oni gospodarski stroki, o raznih gospodarskih strojih itd. Želimo, da bi gospod učitelj kmalu zopet prišel k nam in nam se kaj poučnega in zanimivega povedal. Udeležba bo drugič gotovo večja, ko izvejo tudi drugi župljani, da je res vredno priti poslušat uč-

telja, ki je zraven svoje službe tudi sam kmet, in ki govori za kmeta in kmetu prav iz srca. Gospodu predavatelju pristrčna zahvala in na skorajšnje svidenje pri nas. — Več udeležencev.

Celjske novice. Kljub obilnim prireditvam v zadnjem času je bila gledališka predstava v nedeljo, dne 26. m. m. zelo dobro obiskana. Igralo se je izborno, kar nam je porok, da bo prihodnjič predstava še bolj obiskana.

Celjske porotne obravnave. V soboto, dne 19. m. m. je bil obsojen neki Nemeč Hofer iz Feldbacha na Gornjem Štajerskem zaradi tatvine na šest let težke ječe. — Posestnik Anton Tomc iz Poprove je prinesel iz Amerike petdeset ponarejenih bankovcev po 20 kron. Ko jih je hotel tukaj izdati, so ga prijeli. Porotno sodišče ga je obsodilo dne 22. m. m. na tri leta težke ječe. — V Clevelandu neki Krković izdeluje 20kronske avstrijske bankovce, ki so prav dobro ponarejeni. Spravil jih je v promet, kolikor je avstrijskim oblastim znano, že nad 6000. Daje jih Slovincem, ki se vračajo v domovino in tako se ta ponarejeni denar širi posebno po raznih naših semnjih. Te dni se je pred celjskimi porotniki moralo zagovarjati šest oseb, ki so spravljale v promet tiste bankovce. Obsojeni so bili na Kranjsko pristojni posestnik Martin Zorko na sedem let ječe, njegov brat Janez Zorko na 3 in pol leta, Alojzij Procenar s Krškega na 4 leta, Anton Bučar na 4 leta ječe, Franc Barič na 3 in pol leta in Franc Žugič od Sv. Križa na Kranjskem na 3³/₄ leta ječe. Oproščena je bila 35 let stara Marija Gračner iz Dobrove. — V soboto, dne 25. m. m. je bil obsojen Lovrenc Šlamberger zaradi prestopka v smislu § 132 k. z. na 18 mesecev težke ječe.

Na Dobrni bodo v kratkem občinske volitve. Volilni boj se je že začel. Nemčurjem so se čez več let začele zopet cediti slinice po dobrnski občini in bojda hočejo „zmagati.“ Pa začeli so zelo slabo. Ravno ob koncu določenega časa za ugovore je bil ukraden imenik volilcev. Splošno mnenje je, da so ga ukradli nemčurji, ker za nje ni bil ugoden. Bomo videli, če jim to kaj pomaga. Slovenski volilci pozor!

Napad na narodne može. Pri „Domovini“ in njenem ozadju se hoče v zadnjem času udomačiti čudna navada. Može, ki so očividno škodovali narodnim težnjam, hvalisajo in jih imenujejo navzlic častnim članom narodnih društev, v istini narodne može pa napadajo. Tak grd in podel napad se je izvršil v „Domovini“ št. 16. na g. župnika Čedeta v Studenicah zaradi volitev v Brezju. Imenujejo ga v tem dopisu „prijatelja Štajerčijancev“, pristaša „nemčurskih lizunov“, antikrista, ki je izdal narod, ki slepi ljudstvo in je ljulika med dobrim zrnjem. Same take lepe reči, ki bi vzbudile gotovo viharjen odpor, ako bi jih, recimo, mi opravičeno zahtevali kakemu celjskemu prvaku v obraz. Povod za napad pa so dale občinske volitve v Brezju, v katero občino spadajo tri vasi. Te so imele za širjo javnost malopomembno prasko med seboj. Stranka, ki je zmagala, je bila s svojim županom Kodričem vedno ravno tako zanesljivo narodna kakor nasprotna stranka, za to pa g. Čede tudi ni prijatelj Štajerčijancev, ampak prijatelj svojih slovenskih kmetov-župljanov, s katerimi je volil. G. dr. Kukovec pa čestitamo, da se je pod njegovim uredništvom izvršil tako grd napad na moža, od katerega bi se smel marsikateri celjski prvak učiti čistega rodoljublja!

Slovenska zmaga na Teharjih. Občinska volitev na Teharjih je srečno končana, zmagali so zadnjo soboto zavedni narodni ter objednem verni možje teharski v drugem in tretjem volilnem razredu. Pristaši dosedajnega nemškega občinskega zastopa, gospodje štorske tovarne in premogokopa, njihovi delavci ter mala trohica odvisnih posestnikov, so zbog silne agitacije in popolne udeležbe pošteno propadli. Volitev v 3 razredu je trajala od 8 ure zjutraj do 4 ure popoldne, česar se Teharje

ni doživelo. Izvoljeni so bili v tretjem razredu s 147 glasovi sledeči odborniki: Karol Koželj p. d. Koštomaj, Bukovžlak; Jožef Kač p. d. Gajšek, Bukovžlak; Franc Štor p. d. Baroker, Osenca; Jožef Rebov, Čret; Janez Čemažar, kaplan, Teharje; Anton Štor p. d. Mėnih, Bukovžlak. Namestniki: Janez Koštomaj, Čret; Janez Štor p. d. Figec pod Goro, Zvoden; Martin Gajšek, Vrhe. V drugem razredu pa so zmagali s 25. glasovi: Odborniki: Jožef Suhla p. d. Krajšek, Pečovje; Janez Štor, Bošteneč, Osenca; Joža Šušterič, Teharje; Franc Dimec, Teharje; Franc Vrečko p. d. Cenc, Bukovžlak; Anton Verhovšek pri Sv. Ani. Namestniki: Jožef Kamenšek p. d. Kegljč, Bukovžlak; Jožef Krajšek p. d. Pečovšek, Pečovje; Franc Krulac ml., Pečovje. Vrli teharski možje volilci, ki se niste bali niti zasmehovanja od gotove strani niti truda udeleževati se navdušeno mnogih volilnih in zaupnih shodov, naj vam bo ta zmaga plačilo a ob enem bodrilo, da tudi v prihodnje neomahljivo in združeno delujete in zmaga bo vaša v vseh ozirih. Vrli možje, prvo kar vas sedaj čaka je, da ste vsi udje katoliškega političnega društva na Teharjih, ki bo v teku 14 dnij imelo svoje občno zborovanje, in kmalo se vam bo pridružilo še onih 35—40 mož, ki se sedajne volitve iz gotovih ozirov niso udeležili. Če pa to, bote kmalu videli, da v edinosti je moč, ki premaga največje zapreke.

Kokoš oživela! Iz Sromljega se nam piše: Neki tukajšnji gospodinj, ki že dalj časa bolana leži, zakolje dekla kokoš. Ko je kokoši popolnoma iztekla kri, postala je mirna, kakor bi bila mrtva. Dekla jo toraj položi v stran, a ko kmalu pride v kuhinjo in jo boče iti skubit, ni kokoši nikjer bilo. Dekla je v prvem trenutku mislila, da si jo je pes privoščil. Ko gre domač fant iskat sledov za perjem, pa najde kokoš med svojimi tovaršicami popolnoma zdravo in veselo!

Cerkvene stvari.

Šestero velikonočnih pesmi za mešane glasove. Uglasbil Ivan Ocvirk, tiskala „Kat. tiskarna“ v Ljubljani. — Zopet je izdal že nam znani skladatelj g. Iv. Ocvirk zgoraj imenovane napeve. Skladbice so večinoma lahke, ter se bodo vsled gladke in lepe melodije gotovo priljubile našim cerk. pevskim zborom. Cena porturit in 4 glasom 1 K 50 v, posamni glasi po 10 v. Dobi se pri skladatelju pri Sv. Juriju ob juž. žel. — z —

Duhovske vesti. Za župnika pri Sv. Križu nad Mariborom je imenovan tamošnji provizor č. g. Fr. Koebek. Umestil ga je preč. g. stolni župnik Moravec dne 28. m. m. — Prestavljena sta čč. gg. kaplana Valentin Kropivšek iz Škal v Ptuj in Jakob Razbaza od Sv. Martina pri Šaleku v Škale.

Društvena poročila.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Meško Martin, župnik in duh. svet., 10 K, Klub 30 K, kanonik Jernej Voh namesto venca na grob dr. Glančnika 20 K, častni kanonik in dekan Anton Hajšek 10 K, Ogrizek Terezija od Sv. Križa pri Slatini 10 K, D. M. 20 K, družba v Makolah 12 K, Posojilnica v Ptuj 100 K, K. K. kot kruh sv. Antona 11 K 60 v, Neimenovan od Sv. Trojice v Slov. gor. 2 K, na gostiji Iv. Slekovce v Kokoričih se je nabralo 10 K 20 v, pri godovanju g. Peklarja pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 20 K, na gostiji g. Korošca v Dragotincih 21 K, na gostiji Bračko-Velebil v Št. Petru pri Mariboru 54 K 20 v. (Prvi je dal g. Lorber nov bankovec za 10 K.) Bog povrni!

Lembah pri Mariboru. Pred štirimi letimi se je pri nas ustanovilo bralno društvo, katerega naloga je, zbujati med našim ljudstvom zanimanje za slovenske knjige in časnike. Mariborski Nemci so prav blizu in pridno nastavljajo svoje mreže. Naše mlado društvo se lepo razvija in tudi se že kaže njegov uspeh. Zakaj letos je pristopilo k društvu mnogo

mladeničev in deklet, kar lahko vsakega narodnjaka posebno veseli, ker, če si društvo pridobi mladino, je tudi prihodnost njegova. 12. svečana t. l. je imelo društvo svoje občno zborovanje. G. A. Godec je poročal o društvenem delovanju v letu 1904. Slišali smo, da je društvo o priliki lanskega zborovanja v avečanu povabilo potovalnega učitelja g. Goričana, ki je predaval o kmetijstvu. Zvečer istega dne je bila prosta zabava, katere se je obilno gostov udeležilo. Vel. srpana je bralno društvo priredilo vrtno veselico v gostilni g. Robiča. Predstavljala se je takrat tudi šaloigra „Zamujeni vlak“, in mariborski pevci so krasno zapeli nekatere pesmi. Hvala vsem sotrudnikom, ki so pripomogli k lepemu čistemu dobičku nad 200 K. Ta vsota se je večinoma darovala za nakup učil za otroke lembske šole. — Tudi na drugi strani je delovanje društva plodonosno. Med ljudstvom vlada že zanimanje in veselje do slovenskih knjig. Za to se je v teku enega leta izposodilo 568 števil, to je za 216 knjig več kakor lani. To je gotovo lep napredek. — Društvo je imelo 155 K 65 v dohodkov in 88 K 79 v izdatkov, ostane toraj v društveni blagajni 66 K 88 v. To bi bila lepa vsota, ako bi ne čakali obilni stroški. Pri zborovanju se je namreč sklenilo, da si društvo poišče sobo, kjer bi udom ležali časniki na razpolago. Do zdaj so se časniki pošiljali na dom, a mnogokrat je kateri list kje zaostal. Glavna skrb je, kje se soba dobi, kje je oprava, kje kurjava i. dr. Dolgo se je pretresovalo o tej stvari, zaključek še čaka boljših časov. Upajmo! Slednjič je bila volitev odbora in izvolili so se sledeči gg.: Nace Rotner, posestnik in gostilničar, predsednik. Jernej Tominc, žel. uradnik v pok. in posest., podpredsednik. A. Godec, učitelj, blagajničar in knjižničar. Ivan Velker, oskrbnik, tajnik. Peter Zupančič, Anton Črnko, Anton Lešnik, Jakob Rataj, odborniki. Zvečer po končanem zborovanju pa je bila prosta zabava v gostilni g. Robiča, tamkaj se je bilo tudi vršilo zborovanje. Obisk je bil mnogoštevilčen. Posebno veseli vsakega društvenika, da naši domači ljudje tako radi prihajajo k veselici, katere priredi bralno društvo. Upamo, da bo vaša udeležba obila tudi pri gospodarskih predavanjih, kadar bode društvo kaj enakega priredilo!

Sv. Križ na Murskem polju. Zopet je priredilo naše bralno društvo dne 12. t. m. živahno veselico v gostilni g. Hauptmana s petjem, deklamacijo, govorom, dvema igrama in prosto zabavo. — Peli so se moški in mešani zbori pod vodstvom g. nadučitelja Ant. Herzog-a v občno zadovoljnost, osobito mešan zbor „Slovan na dan“. Tudi deklamacija (Tončka Slekovce iz Iljaševce) in govor (Fran Stuhec iz Logarovec) zaslužila sta vse priznanje. — Igra: „Pevčev zaklad“ ni lahka, toda šla je gladko. Grof Potocki (Ignac Zamuda), njegov logar (Josip Kosi) in slepi pevec (J. Stuhec), odlikovali so se kakor igralci kakega mestnaga odra; pa tudi gorski Vida (Josip Godič) in njegov sin (A. Slavič) sta jo dobro pogodila. — Pri drugi igri, „Lokavi snubač“, so svoje uloge vrlo dobro rešili: župan (Jakob Stuhec), njegova žena (Otilija Kosi), njija hčer (Jozefa Kovačič), dekla (Marija Slavič), hlapec (Ivan Slavič), obč. svetovalec (Alojz Stuhec in Josip Gala), glavar (Fran Kolar) ter njegov pisar (Alojz Horvat). Prva igra izdala je marsikomur izmed mnogega občinstva opravičeno solzico, druga zabavo. — Po predstavi bila je prosta zabava s petjem in šaljivim srečolovom, pri katerem je marsikateremu plavalo srce v morju radosti in veselja. — Prirediteljem te lepe veselice pa kličemo „le v kratkem zopet kaj takega“!

Politično društvo na Slatini je na nedeljskem občenem zboru dne 26. februarja spremenilo svoja pravila v toliko, da se bode odslej glasilo: „Katol. polit. društvo za rogaški okraj“ in da bo odslej smelo prirejati shode po celem rogaškem okraju. — Vsaka župnija tega okraja bode zastopana v odboru. Začasni odbor se je sestavil sledeče: Predsednik: g. nadžupnik Franc Korošec; podpredsednik: g. Martin Debelak; tajnik: g. Josip

Janžekovič; njegov namestnik: g. Janez Roškar; blagajnik: g. Matej Košak; odborniki: Miha Plemenitaš, Martin Drogenik, Andrej Skrebl, Andrej Kužnar.

Sv. Jurij v Slov. gor. Vesela in podučna je bila naša veselica minulo nedeljo, dne 26. sveč. Bralno društvo „Edinost“ ki obstoja tretje leto, je imelo nekaj veselih sestankov s petjem in z govori. Zdaj je prvič nastopilo tudi z gledališkimi predstavami. Te so privabile toliko občinstva, da je bila prostorna sobana g. Krajca veliko premala. Kljub slabemu vremenu je prišlo veliko tujih gostov, izmed katerih so nas številno počastili vrli Lenarčani. Hvala jim! Poseben vtis je naredil na občinstvo oder, ki je popolnoma nov, v resnici lep in ob enem zelo praktično sestavljen. In na tem odru je bilo v nedeljo tako živo vse in mikavno! Četudi prvič, so naše mlade igralke dale dokaz, da se je vsaka uglobila v svojo ulogo v igri „Sv. Neža“ ter jo v največjo pohvalo tudi izvršila v posameznih nastopih ravno tako, kakor v večjih skupinah. Vsebinska „Sv. Neža“ je splošno znana. Kratkočasnica „Ne vdajmo se!“ je vzbudila mnogo smeja, pa nam je tudi odprla oči, kako slepari marsikaterega slovenskega župana in ž njim vred vso občino kak nemškutarski nepridiprav. Da bi le tudi vsakokrat mu bila hitro kazni za petami, da bi moral pobrati šila in kopita pred vrli slovenski korenjaki, kakor se je to zgodilo v igri sleparskemu Muhelnu in njegovemu kompanjonu Zavijaču! Vmes je izvajal pevske točke dobro izvežban pevski zbor, broječ 26 udov. Bilo je res kratkočasno, a tudi podučno. Pri prosti zabavi se je povedala marsikatera koristna beseda. Vsakdo pa je lahko spoznal, da je zlasti za mladino velike važnosti, da se začne tudi v tem oziru gibati in izobraževati. — Prihodnjo nedeljo, dne 5. sušca je občni zbor bralnega društva in se bote obe igri ponovili. Tedaj na svidenje vsi prijatelji bližnji in daljni!

Sv. Ana na Krembergu. Na občno zadovoljnost vseh, ki so bili navzoči dne 26. februarja igrokazu „Dve materi“, vršila se je veselica našega bralnega društva. Pozdravu predsednika, ki omeni korist bralnih društev, govoru: „Obmejni Slovenci zavedajo naj se svojih narodnih dolžnostij“, deklamaciji: „Brezmadežni“, vsakemu dejanju igrokaza sledilo je burno ploskanje in odobravanje. Peveci so pokazali, da jim tudi težke skladbe ne delaje več težav, za kar gre hvala marljivemu pevovodji; igralke so jako dobro igrale svoje uloge in z neprisiljenim, po vse naravnim nastopom zadovoljile občinstvo, katero se je v nepričakovano obilnem številu vdeležilo veselice. Končno še mladenka od Sv. Benedikta v navdušenih besedah poziva anovske mladenke, naj bodo zveste svojemu narodu, naj bodo ponižne, skromne, pobožne, ker to je, kar najlepše krasi vsako dekle. Ker je igra res lepa in ginljiva, ponovila se bo v nedeljo, dne 5. marcija. Pridite zopet, ljubi Anovčani in dragi nam sosedi, k predstavi, ker vredna je, da si jo pogledate.

Ormož. Izredni užitek nam je pripravila minulo nedeljo naša čitalnica. S pomočjo požrtovalnih domačih diletantov nam je privedila glediški večer, ki se je — da se odkrito izrazimo — kar najizbornejši obnesel. A kaj se je uprizarjalo? Morda kaka kratka veselo-igra? Nikakor ne! Igrali so — Rokovnjače, torej igro, ki se navadno in z uspehom uprizarja le na velikih odrih. Nekako v strahu smo si bili, ko smo slišali, da so se naši navdušeni čestilci Talije spravili nad to igro, zakaj s to in s sličnimi igrami so v zvezi največje težkoče (dramatične, glasbene in druge ovire). In vse te raznovrstne zapreke so imenitno premagali vrli naši diletantje s svojim režiserjem g. stud. iur. Pernatom, kojega sta v glasbenem delu zdatno podpirala brata gg. učitelja Dom. in Fr. Serajnik. Ni namen pričujočih vrstic, spuščati se v podrobno oceno uprizoritve te igre, tudi bi bil v veliki zadregi, komu naj poklonim največji venec pri-

znanja. Rečem samo to-le: Vse gospodične in vsi gospodje, ki so imeli vloge, v kojih so se lahko odlikovali, so svojo nalogo rešili častno in uverjen sem, da bi jih pohvalil sam — Govekar, ko bi bil prisoten. Zelo so vgajali „Mladi vojaki“ in pa prizor v Črnem grabnu. Zahvaljujoč se gđ. in gospodom diletantom na izrednem užitku, jih s tem uljudno prosim, naj vstrajajo pri svoji nakani ter naj igro v kratkem ponovijo. Občinstvo, ki se tokrat ni moglo iz kakega si bodi vzroka udeležiti predstave, njim bode gotovo hvaležno za njih trud. Slišimo, da se nameravajo udeležiti prihodnje predstave naši sosede Ljutomerčani, kojim tokrat radi slabega pota ni bilo mogoče, počastiti nas.

-8-

Posojilnica na Frankolovem je imela minulo leto: denarnega prometa K 125.011.18; članov 157; vplačanih deležev K 420.—; stanje hran. vlog K 12.651.46; stanje posojil K 83.199.66; čistega dobička K 646.36; rezervnega zaklada K 2894.75; lastne glavnice K 3314.75. Za l. 1905 so se izvolili v načelstvo: Blaž Goršek, pos. v Lipi, kot načelnik; Matevž Esih, pos. v Bukovju; Tomaž Medved, pos. v Stražici; Jernej Gorenšek, pos. v Lipi; Matija Volave, pos. v Dolu, in Štefan Jakop mlajši, pos. v Verpetah, kot odborniki. V nadzorstvo pa: Janez Okrožnik, pos. v Rovah, Val. Gorenšek, trgovec v Loki; Anton Selčan, pos. v Dolu, kot pregledovalci računov. Posojilnica še vedno obrestuje hranilne vloge po 5% brez odbitka rentnega davka, katerega plača samo iz svojega; posojila pa se obrestujejo po 6% in se dajejo le članom omejenega okolišča.

Za pozidanje „Čitalnice“ v Jarenini so darovali p. n. gg.: Aloiz Weingerl, pos. sin 1 K, Jožef Cerjak, župnik v Rajhenburgu, 1 K, mesečnih doneskov 1 K 60 h. Rezika Zemljič nam je poslala 5 K, nabranih med bralnim društvom iz Gornje Radgone z besedami: „Potrudila sem se tudi jaz ter nabrala pri našem bralnem društvu to svoto. To sicer ni veliko, vendar če bi me posnemala vsa društva v slovenskem Štajerju, bi se nabralo precej.“ Bog živi tako vrlo deklico! Iskrena zahvala vsem darovateljem!

Celje. Poročilo o odborovi seji „Podp. društva organistov“ dne 23. svečana t. l. Na zgoraj omenjeni dan sklicala se je v Celju odborova seja „Podp. društva org.“ Seje so se udeležili, razen dveh odbornikov, katerih se je eden pismeno opravičil, drugi pa tudi pismeno naznanil, da je pustil službo organista in toraj izstopil iz društva, vsi odborniki, kar je prav lep dokaz, da jim je pri srcu blagor društva, ki ima za uboge, zapuščene organiste tako blag namen. G. V. Rojnik je pozdravil navzoče in otvoril zborovanje. Pri tem se je sklenilo, da se skliče redni občni zbor v četrtek po Velikonoči, t. j. 27. aprila t. l. in sicer v „Narodnem domu“ v Celju. Po občnem zboru se pa priredi koncert v prid društva. Opozarjamo vse organiste, katerim je veselje, pri tem koncertu sodelovati, da se bodo pravočasno objavile v časnikih dotične pesni, katere se bodo proizvajale, in sicer v „Slov. Gospodarju“, „Cerkv. Glasbeniku“, „Slovencu“ in „Domovini.“ Vzpored bode sestavil g. Bervar, mestni organist in vodja orgljarske šole v Celju. Ravno to, da je sestavo vzporeda prevzel g. Bervar, nam je zagotovilo, da bo isti vsestransko zanimiv. Vse gg. organiste in druge prijatelje glasbe že sedaj opozarjamo na ta koncert, ki bo vsakemu nudil lep užitek, ob enem pa bo slavno občinstvo s svojo udeležbo tudi pokazalo, da ima simpatije do slovenskega organista, za katerega je tako slabo preskrbljeno. Da ima „Podp. društvo organistov“ res namen, svojim udom vsestransko pomagati, je pokazalo s tem, da je na preč. kn. šk. ordinarijat v Mariboru poslalo prošnjo za g. Jos. Remica, organista v Šoštanju. To je pač lep dokaz, da to društvo res hoče delovati po svojem namenu. Želeti je pač, da bi že vendar enkrat vsi organisti odprli oči in sprevideli,

da le v tem, da se vsi združimo, je naša rešitev. Dne 27. aprila pa na svidenje v Celju!

Kmetijsko društvo za Lešnico in okolico imelo je dne 26. svečana svoj letni občni zbor in nadomestno volitev odbora. Udeležba vrlih kmetov bila je polnoštevilna. Sestavil se je nov odbor iz samih kmetov; predseduje pa jim dosedanji podpredsednik g. Jože Kuharič, vodja društva skoz preteklo leto, kateremu gre vsa zasluga, da še društvo živi, in ne samo da živi, ampak tudi napreduje. In če se uresniči, da nam dežela brezplačno pošlje inženirja, da nam ta izmeri, na kateri način si moremo izsušiti svoje precej močvirne travnike, gre vsa zasluga zato kmetijskemu društvu. Želimo dober napredek!

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici je dne 19. svečana t. l. imelo svoj občni zbor. Predsednik Jurij Košar pozdravi navzoče, a pravi, da je doslej bil vaju videti več članov na občnem zboru. Naglašava hvalevredno delovanje društva i kot takega i po mladeniški ter dekliški zvezi. Ne more pa utajiti dejstva, da je društvo druga leta doseglo že večje uspehe! Nato se je volil novi odbor, ki se je sestavil tako-le: Predsednik: Jernej Košar, slikar in posestnik na Jamni; podpredsednik: vlč. g. Ivan Kunc, župnik; tajnik: č. g. Frančišek Stubeč, kaplan; blagajnik: Valentin Kocbek, mežnar in organist; knjižničar: Janez Košar, pipar v Vidmu; odborniki: g. Josip Mihelič, nadučitelj, in Radoslav Nemec, posestnik v Dragotinskem vrhu; pregledovalca računov: Jakob Košar, posestnik v Bolehnečicah, in Jurij Brumen, posestnik v Biserjanah. — Po končani seji se je vršil v istih prostorih — v šoli — čebelaški shod, katerega so se vdeležili skoro vsi pri seji navzoči udje bralnega društva, kakor tudi drugi domačini ter nekaj sosedov-čebelarjev od Kapele, Negove in od Sv. Križa. Potovalni učitelj g. Jurančič je poročal o vspešnem delovanju „Čebelaškega društva za Sp. Štajersko“, sprejemal je nove ude, nato pa poljudno govoril o tem, kako ravnati s čebelami jeseni, po zimi in na zgodnjo spomlad.

Sv. Ropert v Slov. gor. Naše bralno društvo je imelo dne 12. svečana svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila nenavadno slaba, kakor že dolgo ne. Iz poročila odborništva je razvidno: Društvo je imelo lani čez 100 udov, udnino je plačalo samo 87. Imeli smo dve veselici z igrami. V spomladi mladeniči „Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček“, v jeseni pa dekleta „Lurška pastarica.“ Gospodarilo se je za naše razmere dobro. Vendar, ker so bili stroški ogromni, še je primankljaj. Potem je bila volitev odbora: Jožef Voglar, predsednik; Franc Žmave, podpredsednik; č. g. Ivan Pajtlar, blagajnik; č. g. Andrej Keček, knjižničar; Karol Muršec, Jakob Caf, knjižničarjeva namestnika; Martin Rojs, Karol in Feliks Čuček, odborniki. In sedaj vrlo na delo!

Gospodarske stvari.

(Dalje in konec.)

Vzrok, da se ne nasajajo izključno le cepljene trte, je poleg mnogokrat res velike gmotne bede vinogradnikov, ki ne zmorejo kar naenkrat večje stroške za cepljen ters, zlasti ta, da v nekaterih krajih sploh težko dobijo cepljeno trsje ali so pa do istega zgubili upanje, ker so svoječasnno slabega dobivali. Slabi, preslabi vspehi s slabo robo so spravili cepljene trte pri vinogradnikih celih okrajev ob veljavo. Cene so bile tudi primeroma previsoke. S čim razmeroma manjšim dobičkom se bodo tersničarji zadovoljili, tolike lažje bodo prodajali. Prevelik dobiček naj se ne zahteva. Dobitek naj se išče v tem, da se z umnim in skrbnim postopanjem znižajo razmerni pridelovalni stroški, ne pa da se cena pretirava. To je toraj zopet ena zagonetka, katere morajo tersničarji primerno rešiti, in poraba cepljenega trsja bode silno narasla.

Da bodo mali tersničarji vsem tem nalogam popolnoma kos, morajo stopiti v tir večjih podjetij. Eden tersničar je le razmeroma nezmožen del skupine, ki prevzame nalogo za lagati vinogradništvo z dovoljno množino cepljenega trsja. S početka, ko so bile trsnice še redke, ko se je vsak cepljenja zmožen še občudoval liki akrobatu v cirkusu, ko so posamezniki za cepljene trse privolili neprimerno visoke cene kot za rariteto, je bilo drugače. Dandanes narastla je zmožnost in skušnja, narašča tudi tekmovanje. Preje je šel vsak svojo pot, ker vinogradniki še niso imeli svojih trdnih načel, ko so bili njih pojmi še nejasni, brez oblike. Dandanes stavi vsak vinogradnik gotove zahteve, katere je tudi upoštevati. Vsi tersničarji vkup imajo torej zahtevano eno skupno pot, katero morajo skupno zasledovati. Ker je dandanes postalo cepljeno trsje tržna roba, ki se dobro spečava, kakor vsaka v velikem na trg spravljena roba, le tedaj, če se v primerni kakovosti, množini in enakomernosti na trg spravi, ne sme več vsakteri tersničar svojo pot za se korakati v upanji, da bode slučajno le še enega ali drugega kupca vjel, da bode s kakimi specialitetami posebne dobičke dosegel.

Te spremenjene in utrjene okoliščine so toraj najboljši predpogoj za združeno delovanje vseh tersničarjev, ki imajo skupen smoter, skupne težave. Po drugod imajo producenti navado za razprodajo svoje robe takozvani sindikat ustanoviti. Tako naj bi tudi naši tersničarji ustanovili ali društva ali zadrage. Za to podjetje je to še mnogo lažje nego za katero drugo. Tersničarji so vendar že inteligentnejši ljudje, ki bi znali bolj vpoštevati pomen združenega delovanja. Razun tega zna biti delokrog taci družtev mnogo enostavnejši nego katerega si bodi drugega društva. Smoter društva naj bi bil, pridobiti preizvodu družtvenikov naj bolj glas največje zaupanje torej voljne kupce in dobro prodajo.

Zaupanje je prvi pogoj vspeha. Temu se vstreže le z zanesljivim in stvari primernim natančnim postopanjem. Odbor družtev bi moral toraj trsnice udov že v teku poletja nadzirati. Bodisi po zanesljivih zvedencih društva ali po družih naprošenih naj bi se po leti trsnice pregledale, da se konstatuje, da li je trsje dobro sortirano in da bi se na to potrebno ukrenilo. To bi bilo tem lažje, če bi se vsak družtvenik omejil le na pridelovanje cepljenk na le po eni njemu najprilicnejši podlagi le ene ali le nekoliko vrst. To napravi celo oskrbovanje trsnice mnogo enostavnejše.

Poleg stvarnih koristi lažjega oskrbovanja se na ta način tudi najlažje doseže potrebna sigurnost. Družtveniku bilo bi to omejenje mnogo lažje nego je posamezniku. Od posameznika zahteva ta kupec te vrste, drugi druge in to zapelja posameznika, da se bavi s premnogimi vrstami. Vsi družtveniki vkup pridelovali bi pa lahko vse vrste, katere se v okolišču za spečavanje rabijo. Pri obnem zboru ali o drugi priliki bi se pa cepljenje teh posameznih vrst med posamezne ude razdelilo v takem razmerju kakor jih je treba in tako bi prišla na vsacega uda le po ena vrsta. Do zaključka, katere vrste in v kakem razmerju da se naj cepijo, bi društvo lahko kmalo prišlo.

Naloga družtvenega vodstva bila bi tudi skrbeti zato, da se z robo njej občutljivosti primerno ravna in le popolna res porabna dobro vkorinjena in zaraščena roba razpečava. Razpošiljanje naj bi se vršilo od enega središča, če pa že tu in tam neposredno od posameznika, tedaj pa pod nadzorstvom kacega odborovega člana ali za to določene osebe. To so glavni pogoji za prospeh taci družtev. Pod takimi pogoji se bode roba gotovo gladko spečavala. Se ve da bi društvo moralo skrbeti za to, da stopi v zvezo s kupci, kar mu bode pri količkaj trgovske spretnosti lahko mogoče.

Ker se ne gre tu za tekmovanje med posameznimi tersničarji, temuč za skupno korist, bi tersničarji pri zborovanjih marsikaj mej sabo razpravljali, kako bi svoja podjetja še bolj spopolnili ter razmerne pridelovalne stroške še bolj znižali, višji gospodarski uspeh dosegli.

Eno društvo za celo deželo imelo bi prevelik okolišč, zlasti ker so posamezni za trsnice od narave posebno ugodni okolišči geografično navadno zelo narazen. Bolje bi bilo več taci družtev z manjim okoliščem, ki bi pa lahko vsa vkup napravila zavezo ali se kot krajevne zadruge priklopile zavezni zadrugi v Gradcu.

Osnovanje družtev ali zadrug ne bode po naših krajih nikakih težav več prizadevalo. Istotako ne sestavljanja pravil. Saj imamo za to po deželi že vse polno vzorov. Treba je le trdne volje, da si tersničarji taci krajev, ki so za trsnice posebno vgodni, osigurujejo nove vire za dohodke. Vinogradniki, ki so navezani iz raznih razlogov na kupovanje trsja pa, potem tako tudi ne bodo prišli v zadrego radi istega. Sedaj pa opazovalec gospodarskih razmer cele spodnje Štajarske opazi, da je skrb trsnicarjev zaradi težavne razprodaje ravno tako vtemeljena kakor tožba vinogradnikov, da jim je težko dobro trsje dobiti.

J. Belé.

Rezatev vinske trte v vinogradu.

Izmed vseh opravil, ki jih imamo pri vinski trti, je na prvem mestu rezatev. Zato je tudi potrebno, rezatvi največjo pozornost obrniti, ker se vsak drugi posel da v prihodnjem delu popraviti, a nepravilna rezatev — ne samo, da se ne da popraviti v istem letu, nego trta zaradi tega dostikrat za dve in še več let v plodu zaostane.

Čas rezatve je pri našem klimatičnem razmerju ob koncu meseca februarja oziroma v prvi polovici sušca. Potrebno je pač naštetih pravila, da jih vsakdo lahko razume, kako se morajo vinogradi z mladimi ali starimi trsi obrezovati.

Pri rezatvi v obče je treba vedeti vinogradarju: da ima rezač v svoji roki rodovitnost in stanovitnost trte. Izkušnen rezač ohrani po pravilni in o pravem času dovršeni rezatvi trs v moči. On razdeli rezatev, ki vzdrži trs v trpežnosti in zdravju in mu rodovitnost pomnoži ali prikrajša.

Pameten vinogradar si prizadeva po močnosti vinograd v enakomerni rodovitnosti vzdržati, da ima vsako leto primerno obilni prihodek. Treba mu je vedeti in spoznavati glavne lastnosti trte.

1.) Predno začneš trs obrezovati, pregledi ga od tal do vrha ter isti čas presodi, kaj se mora odrezati in kaj pustiti. Odstrani na cepljenem mestu korenine.

2.) Reži gladko, da manj raniš trs, ker mu s tem manj odmašiš cevne mrežice, skozi katere mezga ali sok premaka. Rana se poprej strdi, a mezga se ohrani kot hrana mladikam in obilnemu plodu. Zato ne reži pošev bodisi mladi ali stari les ampak povprek. A po stebli raztoče rozge, katerih ne potrebujemo, reži tik debela gladko. S poprečno prirezo se manjša rana napravi.

3.) Ne reži mladega lesu (čep, reznik, locen) preblizu oka, nego 2 cm ali eden prst nad okom. Na preblizu oka prerezani rozgi se rado bližno oko posuši, ali slabo tira ali ga mezga zalije.

4.) Dobro si zapomni, da samo edoletni les požene mladike, ki grozdje prineso, in sicer rozga, katera je porastla na lanskem rezniku t. j. na dveletnem lesu. Druge rozge, porastle iz stebela, rodijo redko in še takrat grozdje z nepopolno razvitimi jagodami. Dober rezač pusti ono rozgo za rod, ki je na lanskem rezniku zrastle, katera ima zdrave in dobro razvite oči, in ako je mogoče najnižjo, da ne poraste trs tako naglo v višino. Vse ostalo rožje, ki je iz zemlje ali po stebli pognalo, odreži gladko. Ravno tako odžagaj z ostro žagico suhe hrge, ter očisti trs, kajti s strganjem stare skorje in mehu se uniči mnogo zalega trsnih škodljivcev, a čuvaj božje voleke, kajti oni ti pomagajo zalego uničiti.

5.) Ne puščaj locena (šparon) nikoli pod reznikom, ampak nad reznikom, ako je trs sposoben in če ga vrsta zahteva. Pustiš locen pod reznikom, vzame mezgo — hrano, a reznik zaostane v rasti. Stari locen se odreže, ker ima veljavo samo za eno in isto leto, mladega

ne smemo pustiti, ker so na rezniku preslabe rozge; toraj smo prisiljeni, kratke reznike rezati, da se trs zopet okrepe; prigodi se, da trta vsahne ali pa ostane za več let jalovna.

6.) Na vsakem stebli, osobito, če je visok trs, odgajaj po eno ali dve rozgi, kateri nam služita v prihodnjem letu pomladiti trto. Ta rozga se reže na dve oči — imenujemo ga rezervni čep. Rožje iz tega čepa ne rodi, ker je na starem lesu, a drugo leto režemo rozge, ako so dovolj močne, na reznike ali reznik in locen, ki nam bodo rodile. Visoki trs s tem pomladimo — to ga krepí!

7.) Rezati se mora v obče poprej, ko se začne trta solziti. Zguba soka trsu škoduje, ker ga slabi. Ali pazi, da tako storiš samo tam, kjer ima vinograd trsje bujne rasti, visoki in solčni položaji, da od spomladanskih mrazov ne more pozebsti, ker rano obrezan trs poprej in močnejše tira.

8.) Reži pozneje, okoli Jožefovega, ako ti leži vinograd v nizki legi, ako je podvržen pozebi in ako je močne rasti. S pozno rezatvijo zaustaviš trs v poganjanju, ker mu izteče preobilo soka, koji daje trsu moč. Vsled tega poganja pozno in tako ga obvarujemo pozebe; ali obenem tudi oslabimo, ako je bolj slabe rasti. Trsu premočne rasti koristi ravno tako pozna rezatev, ker mu odteče prekomerna mezga, katera dostikrat zaduši v trti ves plod. Take trse je treba pozno rezati, osobito one, o katerih zapažiš, da so bili večkrat jalovi.

Zatoraj je hasnovito, mlade vinograde rezati rano, ker se potem večina mezga obrača na bujnost trte, a stare in krepke kolikor mogoče pozneje, ker takrat hrana, kojoj dobi trs, gre večji del na korist ploda. Iz tega se vidi, da rana rezatev koristi na bujnost trsa, a pozneja na plod. Rezatev se toraj ima razdeliti po zgoraj imenovani točki.

Vinska trta se da na več načinov odgojevati, vendar v štajarskih gorica je najboljši steblasti odgoj. Ta se zopet deli na rašlje (Bockschnitt) in locne (Halbbogenschnitt oder Rheingauerschnitt). Odgoja na rašlje obstoji iz 20—25 cm visokega stebela z 3—4 rašlji (Gräste oder Schenkel) in ravno s toliko rezniki. Odgoja na locen obstoji iz ravno tako visokega stebela z enim reznikom, oziroma rezervnim čepom na 2 oči in vrho tega 1—2 3/4 m dolgega locna.

Kar se rezatve mlade trte tiče, reže se od 1. do 4. leta pri vseh vrstah enako in sicer:

V prvem letu reži trsek, kakor pri sajenju na eno oko; v tem letu dobimo dve in še več rozg toraj, se:

V drugem letu izbere ona rozga, ki pokonci stoji, če tudi slabejša od drugih, ter se reže na čep t. j. na dve oči; mi s tem čepom pripravljamo trti kolikor mogoče ravno stebelce, na katerem rezač:

V tretjem letu zgorno rozgo reže na rod t. j. na reznik s tremi očmi, a spodnjo na čep; dosajeni in v rasti zaostali trsi se režejo kakor se v prvem, oziroma v drugem letu reže.

V četrtem letu se reže zgornja rozga reznikova zopet na reznik, spodnja na drugi reznik, če je trs močen, pa iz čepove rozge na tretji reznik. Na ta način se režejo one vrste, ki imajo veliko, težko grozdje ter to odgojo zahtevajo, katero odgojo rašlje imenujemo. K tem vrstam spadajo: plemenka, mozlavec, muškatelec, kavčina, portugizec, frankovka, laška graševina itd.

V tem letu, ako vrsta zahteva locen, reži zgornjo rozgo na locen in če je trs zelo močen, pusti mu še ta spodnjo za locen in pod locnema še le kviško raztečo rozgo kot rezervni čep. V to odgojo spadajo vse one vrste, ki rodijo male, lahke grozde, kakor: vsi burgundci, traminec, renska graševina, zelenič itd.

Te navedene točke naj služijo onim, ki so dozda nepravilno rezali, osobito v Kapelah! Kakor sem imel že priložnost videti, mnogi sploh nobenega pojma nimajo o rezatvi vinske trte.

J. Blažević.

Hranilne vloge obre
sama in ga ne odtegne
rosenca 1905 na zem-
 $1\frac{1}{2}$ odstotkov obresti.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15.
426 61-86

Zeljno seme (kapa) zanesljivo kalcijno edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto. Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-13

Lepa zidana hiša se prodaja v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s štirimi stanovanji, rodovitno njivo 1/4 orala, mesečna najemina 46 K; vpraša se pri Francu Čerčič, posestniku v Studencih.
67 5-4

Novo zidana hiša v Studencih z dvema stanovanjema, mali vrt, 1 klet, se po ceni prodaja. Naslov pove upravnništvo „Slov. Gospodar“ v Mariboru. 90 3-3

Gostilna z lepo hišo, vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko in mala trgovina, na lepem kraju blizu mesta in kolodvora na Spodnjem Štajerskem, se po nizki ceni prodaja. Sodi tudi za ponziioniste. Zve se pri upravnistvu in pismeno Slov. Bistrica, post-restante 3000.
89 3-3

Več tisoč ameriških ključov, sposobnih za cepiti prodaja Franc Sorčič, posestnik. Kapele št. 5. Brežice.
112 3-2

Lepo posestvo 20 in pol oralov, 4 hiše z gospodarskim poslojem, se takoj po nizki ceni prodaja. Naslov pove Jožef Petrič, posestnik v Vertiči Zgornja Sv. Kungota.
99 3-3

Lepo posestvo v lepem kraju, v bližini državne ceste in železniške postaje se zaradi smrti po ceni prodaja. Posestvo meri čez 50 orala; 2736 gld. 43 kr. ostane lahko vknjiženih. Več pove posestnik A. Lorber v Vajgnu, pošta Jarenina. 101 1

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in šole se prodaja.
100 10-3

Lepo posestvo, že z nasajenim posejim vinogradom, dobro stanovanje, čisto blizu farne cerkve, tudi za vsako trgovino, nasajeno lepo sadno drevje, lepa lega. Cena in pogoji pri lastniku, naslov pri upravnistvu.
93 2-2

Novo zidana hiša s 3 stanovanji, vrtom in njivo, na Tezni pri Mariboru se prodaja po prav nizki ceni in lahkih plačilnih pogojih. Več se izve pri gosp. Miha Cernič v Urbanigasse št. 11 v Mariboru.
135 3-2

Novozidana, villi podobna hiša, še 12 let davka prosta, pol ure od Ptuja, 3 minute od Iljidske cerkve, tik velike ceste, se prodaja iz proste roke zavoljo preselitve posestnice, hiša je sposobna za vsakega vpokojenca ali za kakega roko-delca, drugo se zove pri lastnici Ani Wekuš, Florianska ulica št. 1 v Ptuj. 126 3-2

Dve posestvi ste na prodaj. Prvo 4 orale za 2400 kron izplačilo 800-1000 K. Drugo 6 oralov, za 1800 K, izplačilo 600-800 K. Izve se pri Francu Kocbeku, krčmarju. Sv. Ana na Krembergu.
114 3-2

Mala najeminska hiša, z velikim vrtom, z lepimi sadnimi drevesi, vodnjak, gosp. posloj in pol orala njive, lepa lega, 15 minut iz mesta, se prodaja. Naslov v uprav. 92 6-3

Lepo posestvo, neposredno pri postaji Podplat železnice Grobelno-Rogatec se takoj iz proste roke prodaja. Obstoji iz: 3 ha njiv, 4 ha travnikov, 1 a vrta, 2 ha pašne, 6 ha gozda, 8 a za pozidati, donosa čistega dobička 230 K 58 v nadalje 2 zidani z opeko kriti hiši, zidan, obokan, z opeko krit hlev za 20 glav živine, zidan z opeko krit mlin, 2 kolarnici, svinjski hlevi; 1 hiša ob okrajni cesti II. razreda pri postaji Podplat je sposobna za gostilno. Večji del kupne cene lahko ostane. Natančnejše pogoje pove lastnik: Janez Pečnik, živinski trgovec in posestnik, Vojsko, pošta Podsreda.
158 2-1

Lepo posestvo s vsem hišnim in gospodarskim poslojem je na prodaj z vsemi priručniki, vse v najboljšem redu na prav ugodne obroke. Zemljišče meri 10 oralov. Stoji 20 minut od kolodvora Poljane blizu okrajne ceste. Naslov pri upravnistvu.
151 2-1

Proda se zaradi družinskih razmer v prijaznem kraju zidana hiša z gospodarskim poslojem, z vsem pohištvom pripravna za trgovino in gostilno, tudi zemljišče, ležeče pri okrajni cesti in vinograd z ameriškim trsom, hosta kostonjeva in bukova. Proda se tudi hiša brez zemljišča ali odda v najem. Več se izve pri Alojziju Leskošek v Pilštanju.
152 2-1

Cepljene trte, na portalis, šipon, (Mosler) laški rilček, (Velširzling) in nekaj žlahtnine, (Gutedel) 100 kom. 14 K priporoča Tomaž Plohl v Koračicah pošta Sv. Tomaž pri Ormožu.
153 1-1

Cepljene trte na portalis, še neizkopane, kar pospešuje rast veliko bolj, so močno zaraščene in vkoreninjene, ki se bodo pri prvem ugodnem vremenu izkopale ter razposlale in sicer mozer, laški rilček, mali rilček, traminer, žlahtnina, kraljevina, 100 komadov po 20 K, pri večjem odvetju pa še ceneje. Alojz Malek, trtnar v Cerkevniku, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru.
160 2-1

Posestvo, 3 orale prodaja J. Mulec, pri Sv. Trojici v Slov. gor. Kupci se naj v kratkem oglašijo.
156 1-1

Posestvo, v veliki vesi in pri veliki cesti, je tudi kovačija zmira dobro obiskovana, se prodaja. Več se izve pri lastniku Francu Kajbič, Spodnji Duplek. Pošta Vurberk.
157 2-1

Novo pohištvo je po znižani ceni na prodaj pri mizarju J. Kolaricu, Tegetthofov trg št. 3. Maribor. 96 3-3

Odda se.

Trtorejoli Imam 8000 rožja rip. portalis I vrste za oddati. Cena 14 kron za tisoč. Martin Debelak, posestnik Sv. Mohor, pošta Slatina, Štajersko. 70 4-4

Vsem vinogradnikom naznanim, da imam še oddati več tisoč cepljenih trt v zeleno in na suho cepljene, različne dobre vrste od strokovnjakov priporočene, več tisoč korenjakov, prav po nizkih cenah, cepljenje od 10-16 K 100 komadov. Na zahtevanje pošiljam cenik zastoj, ker je bolj natančno v ceniku. Jos. Cotič, trtnar v Verhpolji pri Vipavi. Kranjsko.
145 3-1

V najem se da.

Mesarija z vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem, v prijaznem trgu na Spod. Štajerskem, kateri še dosedaj mesarja nima, se da v najem; sprejme pa se tudi kompanjon, mesarije vešč. Kje, pove upravnistvo „Domovine“.
162 3-1

Manjša trgovina (štacuna) z opravo in stanovanjem vred, prav zraven župnijske cerkve, se da v najem poštenemu, katol. trgovcu. Kje, pove upravnistvo tega lista.
161 3-1

Trgovina, dobro idoča, z mešanim blagom se da v najem blizu farne cerkve ob okrajni cesti. Naslov pove upravnistvo.
143 2-1

Proste službe.

Krojaškega učenca, lepega vedenja, v starosti 14 do 16 let, sprejme J. Macuh, krojaški mojster v Mariboru, Lenau-gasse 21.
75 3-3

Služba oženjenega organista in cerkovnika s prostim stanovanjem, pisano biro in zemljiščem (7 orala) za par goved in nekoliko svinj, se odda. — Nastop po ustnem ali pismenem dogovoru. Cerkv. predstojništvo Sv. Miklavž, P. Slovenj-gradec.
111 3-3

Kuharica želi priti v službo k slovenski rodbini ali v župnišče. Razume vsako delo. Naslov pove upravnistvo.
124 2-2

Mežnar, 21 let star, išče službe na Spod. Štajerskem. Naslov pri upravnistvu.
134 3-2

Vrtnar, v svoji stroki izvežban, se takoj sprejme. Oskrbištvu graščine Gornja Reka pri Varaždinu. Hrvaško. 131 3-2

Vrtnarski pomočnik, z dobro prakso v gojenju zelenjave in umetnih rož se takoj sprejme. Oskrbištvu graščine Gornja Reka pri Varaždinu. Hrvaško. 132 3-2

Opekarji, ki so dobro izurjeni v izdelovanju in žganju zidne in strešne opeke, se sprejmejo za celo leto 1906. Oskrbištvu graščine Gornja Reka pri Varaždinu. Hrvaško. 133 3-2

Kolarskega učenca sprejme takoj Fr. Klinar v Slivnici, Hoče. 142 3-1

Učenca sprejme takoj Karl Grilc, pek v Studencih pri Mariboru. Več ustmeno.
144 3-1

Pridna, 18 letna deklica želi vstopiti v službo pri poštenem, krščansko mislečem, vzornem kmetu na Murskem polju, da bi se v gospodarstvu kaj priučila. Oglasi: A. 52, poste restante, Sv. Andraž v Slov. gorah do 10. marca.
148 1-1

Gospodinja ali hišna išče službo v kako župnišče. Je v srednjih letih, razume vsako delo najbolj gospodarstvo. Naslov pri upravnistvu.
154 2-1

Oskrbištvu (ispan), ki se dobro razume na poljedelstvo živinorejo, oskrbovanje vseh poljedelskih strojev, priden in energičen, zmožen nemščine in hrvaščine, se sprejme pod skromnimi pogoji takoj pri graščinskem oskrbištvu Gornja Reka pri Varaždinu.

Družba delavcev za košnjo in spravljane sena na 100 do 150 oralov travnika se za leto išče. Sprejmejo se tudi v izdelovanju in žganju strešne in zidne opeke dobro izurjeni opekarji. Oskrbištvu Klenovnik, pošta Ivanec, Hrvaško.
150 3-1

Izjava.

Spodaj podpisani obžalujem, da sem razžalil g. Franca Stanetiča, posestnika v Banovcih, in ga prosim stem odpustčenja kakor tudi zahvaljujem, da je stavil tožbo.
Veržej, 26. svečana 1905.
147 1-1

Martin Auer, posest.

Kupujem

fižolo, zrnje vsake vrste, sreč (vinski kamen) po najboljši ceni. V Murko, trgovina s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki v Mariboru, Mellingerstr. 24. 164 3-1

V deželni drevesnici v Celji imam cepiče najboljših jabolčnih sort kakor Kanada-Renski bobovec, Ananas i. d. kakor tudi od dobrih hrusk za naše sadjereje brezplačno na razpolago. Kdor jih želi naj mi naznani, dobi nakaznico s katero si potem lahko cepiče vzame. Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj v Mariboru, Tegetthofova cesta 48.
155 1-1

Na prodaj 146 2-1

pod ugodnimi pogoji je posestvo „Kmetijskega društva v Leskovcu pri Ptuj“, katero sestoji iz hiše, v kateri je gostilna in mesarija, velikega gospodarskega posloja s prodajalno za mešano blago, hleva, ledenice, vrta in travnika. Posestvo leži ob okrajni cesti Ptuj-Trakostjan (Hrvaško) tik župnijske cerkve v Leskovcu, tedaj v sredini Haloz. Prostor je za vse prav ugoden in bi delaven in podjeten človek, kateri ima kaj svojega denarja in razume trgovino, prav izvrstno izhajal. Natančnejši pogoji zvejo se pri likvidatorju g. Vekoslavu Pelcu v Ljubljani, Gosposka ulica št. 10.

Vizitnice
priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.